CENTER
FOR
CYBER
RESILIENCE

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΝΙΑΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

DELPHI ECONOMIC FORUM

POLICY PAPERS

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ BAT HELLAS

BAT
A BETTER TOMORROW

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το παρόν Policy Paper συνδυάζει τη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με τίτλο «Anti-illicit strategies in the online environment» που διοργάνωσε το Delphi Economic Forum υπό τον κανόνα Chatham House στις 15 Ιουλίου 2026 στην Αθήνα με συμπληρωματική ανάλυση στοιχείων από επίσημες πηγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΟΟΣΑ, του EUIPO, της Europol και του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων.

Τα αριθμητικά στοιχεία της συζήτησης διατηρούνται μόνο όπου συμβάλλουν στην ελληνική επιχειρησιακή εικόνα και διακρίνονται από τις διεθνώς επαληθεύσιμες εκτιμήσεις. Επειδή δεν υπάρχει ενιαίος διεθνής δείκτης για το σύνολο του ψηφιακού παράνομου εμπορίου, η συγκεκριμένη έκθεση αποφεύγει την άθροιση διαφορετικών αγορών και χρησιμοποιεί τα δεδομένα για παραποιημένα προϊόντα ως ισχυρή, αλλά όχι εξαντλητική, ένδειξη της κλίμακας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ

Ως ψηφιακό παράνομο εμπόριο νοείται η αξιοποίηση ιστοτόπων, marketplaces, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εφαρμογών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών πληρωμών και ψηφιακών εργαλείων επικοινωνίας για την προώθηση, πώληση, πληρωμή ή οργάνωση της διακίνησης λαθραίων, παραποιημένων, μη ασφαλών, μη συμμορφούμενων ή άλλως παράνομων προϊόντων. Ο όρος περιγράφει ένα λειτουργικό οικοσύστημα και όχι ένα ενιαίο ποινικό αδίκημα.

Επιτελική σύνοψη

Το ψηφιακό παράνομο εμπόριο δεν αποτελεί μια πλήρως νέα μορφή παρανομίας. Αποτελεί τον μετασχηματισμό παραδοσιακών παράνομων αγορών μέσα από την διείσδυση στις υποδομές του νόμιμου ηλεκτρονικού εμπορίου. Η διαφήμιση, η συναλλαγή και η πληρωμή μπορούν να γίνονται ψηφιακά, ενώ η παραγωγή, η αποθήκευση και η παράδοση παραμένουν φυσικές. Η υβριδικότητα αυτή του ψηφιακού εμπορίου κατακερματίζει την πληροφορία και επιτρέπει σε πολλές μικρές και επιμέρους λειτουργίες να αποκρύπτουν ένα οργανωμένο δίκτυο μεγάλης κλίμακας.

Η διεθνής και ευρωπαϊκή εικόνα επιβεβαιώνει τη μετάβαση προς τις μαζικές μικρές αποστολές. Σύμφωνα με την έκθεση του OECD–EUIPO, τα παραποιημένα και πειρατικά προϊόντα αντιστοιχούσαν το 2021 σε έως 2,3% του παγκόσμιου εμπορίου και 4,7% των εισαγωγών της ΕΕ. Το 79% των σχετικών κατασχέσεων αφορούσε αποστολές με λιγότερα από δέκα τεμάχια. Στην ΕΕ, οι μικρές αποστολές αποτελούσαν το 97% του συνόλου το 2025, καθιστώντας τον καθολικό φυσικό έλεγχο ανέφικτο.

Το φαινόμενο συνδέεται συστηματικά με το οργανωμένο και το οικονομικό έγκλημα, την απάτη, τη νομιμοποίηση εσόδων, τις φορολογικές και τελωνειακές παραβάσεις, τις παραβιάσεις δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τη διαφθορά. Σε ορισμένες αγορές εμφανίζονται επίσης συνέργειες με το κυβερνοέγκλημα ως υπηρεσία, εκμετάλλευση ανηλίκων ως money mules ή διακινητών και παράνομες αγορές φαρμάκων, ουσιών ντόπινγκ, καπνικών προϊόντων και όπλων. Η σύνδεση με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας πρέπει να αξιολογείται με βάση συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία και συγκεκριμένες υποθέσεις και όχι να θεωρείται αυτομάτως δεδομένη.

Η αποτελεσματική απάντηση δεν εξαντλείται στην αύξηση των ελέγχων. Απαιτεί κοινή επιχειρησιακή εικόνα, έγκαιρη και νόμιμη ανταλλαγή δεδομένων, στόχευση βάσει κινδύνου και οντότητας, σαφή ταυτοποίηση πωλητών, ταχεία συνεργασία με πλατφόρμες και παρόχους πληρωμών και συστηματική οικονομική διερεύνηση. Η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής ισχύος, όχι ως αυτόνομος μηχανισμός απόδειξης ή κύρωσης.

Για την Ελλάδα, η πρόκληση είναι ταυτόχρονα ποσοτική και θεσμική. Η εκρηκτική αύξηση των κινήσεων ηλεκτρονικού εμπορίου από τρίτες χώρες επιβαρύνει τις τελωνειακές πύλες, ενώ η πληροφορία παραμένει κατανεμημένη μεταξύ τελωνείων, φορολογικών και αστυνομικών αρχών, εποπτικών φορέων, πλατφορμών, παρόχων πληρωμών και επιχειρήσεων μεταφοράς. Τα διαθέσιμα στοιχεία δεν συγκροτούν ακόμη ενιαία εθνική μέτρηση του φαινομένου, αποτυπώνουν όμως ουσιαστική έκθεση: η Ελλάδα περιλαμβανόταν το 2024 στις δέκα χώρες της ΕΕ με τη μεγαλύτερη τελωνειακή δέσμευση παραποιημένων προϊόντων τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την εκτιμώμενη αξία.

Η καταπολέμηση απαιτεί να μετατραπούν οι υφιστάμενες δυνατότητες σε σταθερό σύστημα συνεργασίας: κοινή επιχειρησιακή εικόνα, διαλειτουργικά και ασφαλή δεδομένα, σαφή σημεία επαφής, προκαθορισμένοι χρόνοι ανταπόκρισης και αξιολόγηση με δείκτες αποτελέσματος. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στη διακοπή ολόκληρου του δικτύου –πωλητή, ψηφιακής παρουσίας, πληρωμής και φυσικής διανομής– και στην παράλληλη δέσμευση του παράνομου οικονομικού οφέλους, με αναλογικότητα και δικαστικό έλεγχο.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΥΡΗΜΑ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΣΠΑΡΤΗ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΣΕ ΜΟΝΙΜΗ ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΙΚΟΝΑ.
Ο ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΦΙΚΤΟΣ	ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΒΑΣΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΟΝΤΟΤΗΤΑΣ, ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ.
Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ ΑΦΗΝΕΙ ΙΧΝΗ	ΑΣΦΑΛΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ, ΠΛΑΤΦΟΡΜΩΝ, COURIER ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ.
ΟΙ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΕΙΝΑΙ ΚΡΙΣΙΜΟΣ ΚΡΙΚΟΣ	ΜΕΤΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΑΝΑΦΟΡΑΣ, ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ.
Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΥΣΤΕΡΕΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΗ ΚΑΛΥΨΗ ΚΕΝΩΝ, ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.

DELPHI ECONOMIC FORUM

POLICY PAPERS